

TAJEMSTVÍ ĎÁBLOVY BIBLE

Jednotlivé verze se poněkud liší, ale osa příběhu je vždy stejná. Jakýsi mnich se dopustil těžkého hříchu a měl být za to zazděn zaživa. Aby se vyhnul trestu, navrhl opatovi, že za jedinou noc vytvoří knihu, jakou svět ještě neviděl. Obrovský rukopis, do nějž kromě jiných děl opíše i celé Písmo svaté. Představený pokání přijal. Slíbil odsouzenci milost, pokud se mu do rána podaří skončit práci, a nechal mu do cely přinést vše potřebné.

Mnich byl zručný písař, ale záhy poznal, že přecenil své síly. Nebesa nemohl prosit o milost, spoluvěrci ho přece poslali na smrt, a tak se obrátil k peklu. Ďábel jak známo nikdy nespí. Dostavil se ihned a dílo dokončil. Za odměnu požadoval tradiční úpis na duši. A pak ještě maličkost. Chtěl, aby ho mnich do knihy namaloval.

OSMÝ DIV

Názory odborníků se shodují: Ďáblova bible nemá obdoby. Kodex gigas je největší rukopisnou knihou světa. Je skoro metr vysoká a přes půl metru široká. Má 312 pergamenových fólií, to znamená 624 stran. Váha přesahuje 75 kilogramů. Naprosto unikátní jsou nejen rozměry, ale především neobyčejně bohatý obsah. Je to vlastně celá knihovna v jednom svazku. Soubor středověké moudrosti zahrnuje náboženské, historické, filozofické a přírodovědné texty. Už samotný výběr a uspořádání naznačují určitý záměr. Starý a Nový zákon nejsou řazeny po sobě, jak bychom očekávali. Vše jako by bylo podřízeno plánu, jehož smysl se nám nedaří odhalit.

Nejasné zůstává, proč tak obrovská kniha vznikla. Listovat velkými, mnohdy tuhými koženými stránkami není snadné. Četba horních řádků vyžaduje hluboký předklon. S knihou se obtížně manipuluje. Přenášet ji musí dva muži. Na předčítání mnichům, které bývalo v kláštorech zvykem, se určitě nehodila

K čemu tedy sloužila? Měl to být velkolepý hold moudrosti a vzdělanosti? Svěbytný důkaz neobyčejných schopností písaře? Co ho ale vedlo k tomu, aby své jméno zatajil? Nebo je tak ohromná z ryze praktických důvodů? Neměla její mohutnost a pevnost být zárukou, že přečká nepoškozena dlouhý čas? Jestliže ano, proč?

Aby navždy zůstaly uchovány tehdejší vědomosti lidstva? Nebo měla přetrvat na věky z jiného důvodu? Není v ní ukryto poselství pro budoucnost? Proroctví určené tomu, kdo porozumí?

NEZNÁMÝ PÍSAŘ

O autorovi tohoto jedinečného díla neexistuje žádný doklad. Grafologové přiznávají, že písmo je výjimečně vyrovnané a pozoruhodně stejné, jako by jeho pisatel nikdy nebyl hladový a unavený, nesušovalo ho horko či chlad, neprojevovala se na něm nemoc nebo stáří. I když je to prakticky nemožné (přepsání tak rozsáhlého textu vyžadovalo minimálně dvacet let), zdá se, že celý spis vznikl ve velmi krátkém časovém limitu, jako by byl stvořen v jednom vrcholném okamžiku, jedné tajuplné noci.

NEVIDITELNÁ KOUZLA

Je Ďáblova bible dílem mistra magie? Podivné náznaky a záhadné symboly, které tomu nasvědčují, jsou zdánlivě nahodile roztroušeny na jednotlivých stránkách, a přesto vytvářejí Ariadninu nit, která ale nevede k světlu poznání, naopak stále více nás vtahuje to temného labyrintu údivu a zmatku. Mezi texty jsou zařazeny i zaklínací formule proti nemocem a různým dalším potížím. Zaříkávání proti ďáblu bychom ale hledali marně

Samotné umístění zaklínacích formulí je více než výmluvné. Začínají na zadní straně listu s namalovanou postavou ďábla a najdeme je i na následující straně. Další tři strany zůstaly prázdné. Nacházejí se na nich sice hnědé sloupce, ale text chybí. Tvrdí se, že mnichům – zaříkávačům došel dech. Opravdu? Mrhali by takto pergamenem? Chtěli další zaříkadla dopsat později? Nebo tam tajné magické formule zaznamenány jsou, ale my je prostě nevidíme? Co bychom asi spatřili, kdybychom pergamen lehce nahřáli nebo potřeli patřičným chemickým roztokem? Nejsou tyto nepochopitelně prázdné strany popsány neviditelným inkoustem, barvou, kterou za normálních podmínek nelze rozpoznat?

TAJEMNÉ STOPY

Ďáblův stín vrhají i četné další, na první pohled nenápadně a občas i dobře ukryté znaky a symboly. Jako by je kdosi záměrně roztrousil po celé knize pro toho, kdo rozumí.

Do několika z mnoha iniciál se spirálovitým motivem je vklíněna vychrtlá postava démonického zvířete připomínajícího psa či vlka. Do takového monstra bývá vtělen satan v hollywoodských hororech. Jinde se plazí netvor s děsivou tlamou a krátkými předními končetinami. Jeho tělo ale nemá nohy, ukončuje ho dlouhý hadí ocas. Co tím autor zamýšlel, se lze jen dohadovat. Byl tento detail přehlédnut, nebo nikoho z badatelů neudivuje, že těmito nestvůrami se jen hemží celostránková iniciála L, kterou začíná Nový zákon? Proč právě tak je vyzdobeno první písmeno listiny o rodu Ježíše Krista?

Dřevěné desky, do nichž je kniha svázána, jsou potaženy bělavou kůží. Na ozdobném kování v rozích vidíme dva gryfy. Lví tělo je opatřeno křídly, hlava má orlí zobák

Gryf se objevuje v mnoha starověkých kulturách. V raném křesťanství byl symbolem znovuzrození, později ale byl zavržen a líčen jako satanův služebník svádějící na scesti lidské duše. V jedné staré pověsti ďábel zapřahá dvojici gryfů do káry při svých cestách ze země do pekla

Pokud je Ďáblova bible skutečně plodem magie, kdo vykonal potřebný rituál? Nevíme o nikom, kdo by u nás něco takového dokázal na počátku 13. století. Na dobu alchymistů a velkých zasvěcenců země Koruny české teprve čekaly. Uniklo pozornosti historiků nějaké přísně tajné bratrstvo či osamělý, ovšem naprosto výjimečný, mág, nebo jde o dílo někoho zvenčí?

Slavnou Ďáblovu bibli, kterou na sklonku třicetileté války odvezli Švédové jako válečnou kořist, mohou vidět obyvatelé a návštěvníci Prahy v těchto dnech až do 6. ledna 2008 v Klementinu. Kniha bude vystavena ve vitríně v klimatizované a kamerami hlídané trezorové místnosti. Současně se na ni bude moci dívat jen deset lidí maximálně deset minut. Uvidí jen jedinou stranu, tu, na níž je vyobrazena půlmetrová barevná postava čerta. Návštěvníci ale budou mít možnost listovat celou knihou v digitální podobě na třech počítačích.